

บทที่ 2

การวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้สำรวจการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนสุขศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษา โดยแบ่งออกเป็น การศึกษารายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องภายในประเทศ และรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศซึ่งสรุปได้ดังนี้

รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องภายในประเทศ

สุรศักดิ์ สุรโยธิน (2518 : 43 - 64) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาของครูพลานามัย เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรหมวดวิชาพลานามัยประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย ฉบับปี พ.ศ. 2518 ของโรงเรียนรัฐบาลในเขตการศึกษา 11" โดยใช้แบบสอบถาม ถามครูพลานามัย จำนวน 9 โรงเรียน รวม 16 คน ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิชาสุขศึกษาพบว่า เนื้อหาวิชาสุขศึกษาส่วนมากไม่มีปัญหาแต่เวลาเรียนน้อยไป ขาดอุปกรณ์การสอน ยกเว้นเตียงคนไข้ ห้องปฐมพยาบาล ภาพชุดส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย และภาพโปสเตอร์ประกอบการสอนสุขศึกษาส่วนมากมีเพียงพอ เกณฑ์การประเมินผลและค่าระดับเฉลี่ยของวิชาสุขศึกษา คำนวณที่กรมพลศึกษาได้แนะนำไว้ เห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว และได้ปฏิบัติตามนั้น

จันทร์ ผ่องศรี (2519 : 53 - 56) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาของครูพลานามัย เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรหมวดวิชาพลานามัยประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย ฉบับปี พ.ศ. 2518 ของโรงเรียนรัฐบาลในเขตการศึกษา 10" โดยใช้แบบสอบถาม ถามครูพลานามัย จำนวน 27 คน ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องในส่วนวิชาสุขศึกษา พบว่าครูสุขศึกษาเห็นว่า เนื้อหาวิชาสุขศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา แต่ขาดคู่มือการสอน จำนวนครูที่สอนไม่พอเพียง ขาดอุปกรณ์การสอน ในด้านการวัดและประเมินผล โรงเรียนใช้เกณฑ์การวัดและประเมินผลของกลุ่มโรงเรียน

ธีร ศรแก้ว (2519 : 59 - 62) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาของครูพลานามัย เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรหมวดวิชาพลานามัยประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย ฉบับปี พ.ศ. 2518 ของโรงเรียนรัฐบาลในเขตการศึกษา 9" โดยใช้แบบสอบถาม ถามครูพลานามัย 9 โรงเรียน จำนวน 22 คน ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิชาสุขศึกษา พบว่าเนื้อหาวิชาสุขศึกษา ไม่มีปัญหาในการสอน อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกมีไม่เพียงพอ โดยเฉพาะอุปกรณ์ บางชนิด เช่น ฟิล์มฉายภาพยนตร์เกี่ยวกับสุขศึกษาและฟิล์มสไลด์ทางสุขศึกษาที่ทางโรงเรียน ไม่มี เกณฑ์การประเมินผลวิชาสุขศึกษาตามที่กรมพลศึกษาได้แนะนำไว้มีความเหมาะสมดี แล้ว แต่โรงเรียนใช้เกณฑ์ของกลุ่มโรงเรียน

นฤมล ไวยโอรส (2522 : 76 - 81) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการเรียน การสอนวิชาสุขศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนเขตอำเภอเมือง จังหวัด พระนครศรีอยุธยา" โดยใช้แบบสอบถามถามครูที่สอนวิชาสุขศึกษา จำนวน 11 คน และ นักเรียนจำนวน 300 คน ผลการวิจัยพบว่า ครูส่วนใหญ่ได้รับมอบหมายให้สอนวิชาสุขศึกษา และสอนหลายวิชา ครูใช้เวลาในการเตรียมการสอน 1 - 2 ชั่วโมง โดยใช้ประมวล การสอน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นของกระทรวงศึกษาธิการ สำหรับวิธีการสอน สอนโดยใช้แบบ เรียน และการอธิบายโดยมีอุปกรณ์ช่วยสอนในบางครั้ง การวัดผลการเรียน ครูใช้วิธีการ ออกข้อสอบทั้งปรนัย และอัตนัยตาม เนื้อหาในหลักสูตร และวัดผลทุกครั้งหลังจากจบบทเรียน หนึ่ง ๆ ผลที่ได้จากการวัดยังไม่เป็นที่พอใจ ปัญหาในการสอนสุขศึกษาที่พบคือ ครูสอนหลาย วิชาเกินไป การขาดแคลนอุปกรณ์และบรรยากาศในห้องเรียนไม่เหมาะสมกับการเรียน การสอน เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น ครูพยายามแก้ปัญหาด้วยตัวเอง และปรึกษาหัวหน้าสายวิชา ในบางครั้ง

เบญจพร เสรีรุ่ง (2522 : 76 - 82) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็น ของครูสุขศึกษา เกี่ยวกับการสอนสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนรัฐบาลใน เขตกรุงเทพมหานคร" โดยใช้แบบสอบถามถามครูสุขศึกษา จำนวน 153 คน จากโรงเรียน รัฐบาลในกรุงเทพมหานคร 50 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ครูส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการจัด กิจกรรม 3 ลักษณะ คือการจัดสิ่งแวดล้อม การบริการสุขภาพ และการสอนสุขศึกษา ใน

การสอนสุขศึกษา ครูเน้นด้านทัศนคติ ความรู้ และการปฏิบัติตามลำดับ วิธีการสอนที่ครูนำมาใช้คือ การบรรยายพร้อมทั้งอุปกรณ์ประกอบการสอน อุปกรณ์การสอนที่ได้รับความนิยมและความเข้าใจมากที่สุด คือ ภาพยนตร์ ภาพสไลด์ และวัสดุของจริง ควรให้มีชมรมสุขศึกษา ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการสอน คือ อุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอ ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของวิชาสุขศึกษาเท่าที่ควร ครูไม่พอ ครูไม่มีความรู้ด้านสุขอนามัยดีพอ นักเรียนเพื่อวิชาสุขศึกษา และโรงเรียนไม่มีงบประมาณ

ฉวีวรรณ ไทพริบ (2524 : 58 - 61) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การสำรวจการเรียนการสอนสุขศึกษาในโรงเรียนของโครงการสุศึกษาสายการศึกษา" โดยใช้แบบสำรวจถามครู โรงเรียนประถมศึกษา และครูโรงเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในโครงการสุศึกษาสายการศึกษา จำนวน 189 คน ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนสุขศึกษาพบว่า ในโรงเรียนประถมศึกษามีครูประจำชั้นที่ไม่ผ่านการอบรมวิชาสุศึกษา เป็นผู้สอนวิชาสุศึกษา โดยใช้โครงการสอนหรือคู่มือครูวิชาสุศึกษาของจังหวัดหรือเขตการศึกษา ครูสุศึกษาสนใจและเอาใจใส่กับการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตปานกลาง วิธีการสอนส่วนใหญ่ใช้การบรรยายโดยมีการเน้นพฤติกรรมในการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตมาก หนังสือ ตำรา คู่มือ และเอกสารสำหรับอ่านเพิ่มเติมมีน้อย และมีอุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอ ส่วนในโรงเรียนมัธยมศึกษาพบว่า ครูประจำชั้นที่ไม่ผ่านการอบรมวิชาสุศึกษา เป็นผู้สอนโดยใช้โครงการสอนหรือคู่มือครูวิชาสุศึกษาของจังหวัดหรือเขต ครูสุศึกษาสนใจและเอาใจใส่การสอนปานกลาง วิธีสอนส่วนใหญ่ใช้การบรรยายโดยมีการเน้นพฤติกรรมในการสอนสุศึกษาทางด้านความรู้และการปฏิบัติปานกลาง หนังสือ ตำรา คู่มือ และเอกสารสำหรับอ่านเพิ่มเติมและอ่านประกอบมีน้อย และมีอุปกรณ์ในการสอนไม่เพียงพอ

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา (2524 : 9 - 91) ได้ทำการศึกษารวบรวมเรื่อง "การดำเนินการสอนวิชาพลศึกษา สุขศึกษา ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาทั่วประเทศ" โดยใช้แบบสอบถามถามผู้บริหารการศึกษา ครูผู้สอนพลศึกษา ครูสุศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 933 คน ผลการวิจัยพบว่า ครูสุศึกษามีคุณวุฒิทางพลศึกษาร้อยละ 76.1 และร้อยละ 6.3 มีคุณวุฒิทางสุศึกษา ปัญหาของครูสุศึกษาในการนำ

หลักสูตรวิชาสุขศึกษาไปใช้ในโรงเรียนพบว่ามีปัญหาพอสมควร ปัญหาที่พบเรียงตามลำดับคือ ขาดอุปกรณ์การสอนสุขศึกษา เนื้อหาในหลักสูตรซ้ำซ้อนในชั้นอื่น ๆ เนื้อหามากเกินไป เวลาสอนน้อย หลักสูตรไม่ตรงกับความสนใจของเด็ก เนื้อหาแคบไป มีรายละเอียดน้อย ขาดหนังสือประกอบการเรียน ครูไม่เข้าใจหลักสูตรใหม่เท่าที่ควร ครูผู้สอนไม่ได้เรียนสุขศึกษาโดยตรง

บุญศรี ศิริข่วง (2527 : 140) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "สภาพการจัดและบริหารงานสุขศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 2" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันในการจัดและบริหารงานสุขศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 2 ที่อยู่ในโครงการสุขศึกษาสายการศึกษาและนอกโครงการ โดยเปรียบเทียบมาตรฐานขั้นต่ำของงานสุขศึกษา ซึ่งคณะกรรมการสุขศึกษาสายการศึกษากำหนดไว้ โดยใช้เครื่องมือคือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบบันทึกการสังเกตกับกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดเขตการศึกษา 2 จำนวน 15 โรงเรียน ครูสุขศึกษาในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง 15 คน ผู้บริหารจำนวน 44 คน ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนสุขศึกษามีดังนี้คือ

1. โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 2 ทุกโรงเรียนใช้หลักสูตรการเรียนการสอนของกระทรวงศึกษาธิการ และคู่มือหรือแผนการสอนของเขตการศึกษา 2 โดยมีการปรับปรุงเนื้อหาสาระส่วนใหญ่ให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาสุขภาพและความต้องการของท้องถิ่น ซึ่งได้ตามมาตรฐานของงานสุขศึกษาในโรงเรียนทุกโรงเรียน

2. จำนวนหนังสืออ่านเพิ่มเติมหรือหนังสืออ่านประกอบวิชาสุขศึกษาของโรงเรียนที่มีอยู่ในห้องสมุดของโรงเรียนมีไม่ถึงร้อยละ 20 ของจำนวนนักเรียน

3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาไม่มีโรงเรียนใดจัดได้ตามมาตรฐานขั้นต่ำ ส่วนใหญ่จัดให้นักเรียนมีส่วนร่วมน้อยมาก

4. โรงเรียนส่วนใหญ่ทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ยังขาดสื่อการเรียนการสอนอยู่เป็นจำนวนมาก

✕ สมบัติ คุรุพันธ์ (2527 : 121) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "สภาพการจัดและบริหาร งานสุขศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 6" โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันในการจัดและบริหารงานสุขศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6" ที่อยู่ในโครงการและนอกโครงการสุขศึกษา สายการศึกษา โดยเปรียบเทียบกับมาตรฐานขั้นต่ำของงานสุขศึกษา ซึ่งคณะกรรมการ สุขศึกษาสายการศึกษา กำหนดไว้ โดยใช้เครื่องมือคือ แบบสำรวจ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และเครื่องมือสำเร็จรูปกับกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 6 จำนวน 18 โรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 60 คน และครูสุขศึกษาใน โรงเรียนตัวอย่าง จำนวน 18 คน ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนสุขศึกษาปรากฏว่า โรงเรียนในโครงการสุขศึกษามีการจัดดำเนินงานทางด้านการสอนสุขศึกษาในโรงเรียน ได้เกณฑ์มาตรฐานมากกว่าโรงเรียนนอกโครงการสุขศึกษาในด้านการปรับปรุงเนื้อหาสาระ ของหลักสูตรการจัดหนังสืออ่านเพิ่มเติม ส่วนด้านที่โรงเรียนทั้งหมดมีการจัดได้เกณฑ์มาตรฐานทั้งหมดทุกโรงเรียนได้แก่ การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ส่วนด้านที่ โรงเรียนทุกโรงเรียนไม่ได้เกณฑ์มาตรฐาน ได้แก่ จำนวนสื่อการเรียนวิชาสุขศึกษา

อนุชา กิติชัยชาญ (2527 : 117) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "สภาพการจัดและ บริหารงานสุขศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัด เชียงใหม่" เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันในการจัดและบริหารงานสุขศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด กรมสามัญศึกษา ในจังหวัด เชียงใหม่ ที่อยู่ในโครงการสุขศึกษาสายการศึกษาและนอก โครงการโดยเปรียบเทียบกับมาตรฐานขั้นต่ำของงานสุขศึกษา ซึ่งคณะกรรมการสุขศึกษา สายการศึกษา กำหนดไว้ โดยใช้เครื่องมือคือ แบบบันทึกการสังเกต แบบสอบถาม และ แบบสัมภาษณ์ กับกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนมัธยมศึกษาจำนวน 8 โรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 32 คน หัวหน้าหมวดพลานามัย จำนวน 8 คน และครูพลานามัย จำนวน 8 คน ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนสุขศึกษาปรากฏว่า โรงเรียนในโครงการมีการจัดบริหาร

งานด้านการเรียนการสอนสุขศึกษาได้ เกณฑ์มาตรฐานมากกว่าโรงเรียนนอกโครงการในรายการที่เกี่ยวกับหนังสืออ่านเพิ่มเติม หรืออ่านประกอบ โรงเรียนในโครงการและนอกโครงการที่มีการจัดบริหารงานด้านการเรียนการสอนสุขศึกษาได้ เกณฑ์มาตรฐานไม่แตกต่างกันในรายการที่เกี่ยวกับการปรับปรุง เนื้อหาสาระบางส่วนให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนของนักเรียนในวิชาสุขศึกษา ส่วนการจัดบริหารงานด้านการเรียนการสอนสุขศึกษาไม่ได้ เกณฑ์มาตรฐาน เช่นเดียวกันในรายการที่เกี่ยวกับอุปกรณ์การสอนวิชาสุขศึกษาของโรงเรียน

ชัยยุทธ กุลตั้งวัฒนา (2528 : 59) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสุขศึกษาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาสุขศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ในโรงเรียนรัฐบาลในเขตกรุงเทพมหานคร" โดยใช้แบบสอบถามถามผู้บริหาร 186 คน และครูสุขศึกษา 186 คน จากโรงเรียน ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนพบว่าผู้บริหารและครูสุขศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมากกว่าวิธีสอนแบบการสาธิตและฝึกปฏิบัติการแบ่งกลุ่มค้นคว้า การสอนแบบแก้ปัญหา การอภิปรายมีความเหมาะสมในระดับมากสำหรับที่จะนำมาใช้ในการสอน และครูสุขศึกษาควรใช้แผนการสอนที่จัดทำขึ้นเอง หรือจัดทำโดยหมวดวิชา ในด้านการวัดและการประเมินผลเห็นว่าครูสุขศึกษามีความรู้เกี่ยวกับระเบียบการประเมินผลและสามารถปฏิบัติตามได้ ด้านปัญหาและความต้องการผู้บริหารและครูสุขศึกษาเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับน้อย และมีความต้องการจะมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรวิชาสุขศึกษา และต้องการให้ครูสุขศึกษาได้รับการส่งเสริมทางวิชาการในระดับมาก

รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ

ฟาโวล (Fawole 1979 : 1893 - A) ทำการวิจัยเรื่อง "การสำรวจสถานภาพการสอนสุขศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมปลายในรัฐโอคลาโฮมา" (A Survey of the Status of Health Instruction in Oklahoma Junior and Senior High School) ผลการวิจัยพบว่า

1. ร้อยละ 49.99 ของโรงเรียนมัธยมต้น และร้อยละ 29.82 ของโรงเรียนมัธยมปลาย ระบุว่าการสอนสุขศึกษาในโรงเรียนจัดอยู่ในสาขาวิชาพลศึกษา
2. ร้อยละ 12.07 ของโรงเรียนมัธยมต้น และร้อยละ 22.81 ของโรงเรียนมัธยมปลาย เสนอว่าควรแยกวิชาสุขศึกษาออกเป็นวิชาหนึ่งต่างหาก
3. ร้อยละ 52.27 ของโรงเรียนมัธยมต้น และร้อยละ 62.02 ของโรงเรียนมัธยมปลายระบุว่าหลักเกณฑ์ในการปรับปรุงหลักสูตรสุขศึกษาควรมาจากความต้องการของนักเรียนและชุมชน
4. ร้อยละ 25.22 ของโรงเรียนมัธยมต้น และร้อยละ 25.10 ของโรงเรียนมัธยมปลายได้ใช้หนังสืออ้างอิงอ่านนอกเวลาทางด้านสุขภาพในชั้นเรียนสุขศึกษาด้วย
5. ร้อยละ 18.88 ของโรงเรียนมัธยมต้น และร้อยละ 22.85 ของโรงเรียนมัธยมปลายได้ใช้วิธีสอนแบบบรรยายในชั้นเรียนสุขศึกษา
6. ร้อยละ 16.90 ของโรงเรียนมัธยมต้น และร้อยละ 17.70 ของโรงเรียนมัธยมปลายระบุว่าได้ใช้เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะช่วยในการสอนมากที่สุด
7. ร้อยละ 61.53 ของโรงเรียนมัธยมต้น และร้อยละ 69.77 ของโรงเรียนมัธยมปลาย ได้ใช้ชั้นเรียนสุขศึกษาในห้องเรียนปกติ
8. ร้อยละ 40.95 ของโรงเรียนมัธยมต้น และร้อยละ 44.45 ของโรงเรียนมัธยมปลาย ได้ใช้เทคนิคการสังเกตในการประเมินผลวิชาสุขศึกษา
9. ร้อยละ 63.42 ของครูโรงเรียนมัธยมต้น และร้อยละ 64.85 ของครูโรงเรียนมัธยมปลาย ระบุว่าสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี

ชอว์ และ นอร์ฟลีท (Shaw and Norfleet 1981 : 182 - 185) ทำการวิจัยเรื่อง "การพัฒนาหลักสูตรสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย" (Development of

a High School Health Education Curriculum) โดยใช้แบบสอบถามถามครู ผู้ปกครอง และนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูจะต้องสอนและแนะนำเกี่ยวกับบุหรี่ แอลกอฮอล์ ยาเสพติด การปรุ-
พยายาล และสวัสดิศึกษา
2. ครูควรพัฒนาการสอนของตนเอง โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
และสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร
3. ควรมีการสอนเพศศึกษาและจิตวิทยา วิชาเลือกควรสัมพันธ์กับชีววิทยา
หรือเกี่ยวกับวิชาที่นักเรียนสนใจ
4. คณะกรรมการสุขภาพควรประกอบด้วย ผู้สอนวิชาสุขศึกษา จิตวิทยาการศึกษา
คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เป็นต้น
5. แต่ละโรงเรียนควรมีรายการเกี่ยวกับอันดับความต้องการทางด้านสุขภาพ
ของนักเรียน

นอกจากนี้ครูสุขศึกษาควรมีความรู้และทักษะในการสอนเป็นทีม ซึ่งประกอบด้วย
ครูสุขศึกษา ครูวิทยาศาสตร์ ครูจิตวิทยา และคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วยตัวแทน
จากหน่วยงานต่าง ๆ ในชุมชน

เรย์มอน (Raymond 1981 : 3437 - A) ทำการวิจัยเรื่อง "โปรแกรม
การสอนสุขศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลแห่งรัฐจอร์เจีย" (A Descriptive Study of
the Health Instruction Program in Georgia Public Schools Grade
8 - 12) โดยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนที่ทำการสุ่มตัวอย่างไว้ 100 โรงเรียน
ผลการวิจัยพบว่า ครูสุขศึกษา ครูพลศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทางด้านพลศึกษาควรมี
ส่วนร่วมในการวางแผนและการสอนสุขศึกษามากที่สุด โรงเรียนควรจัดโครงการอาหาร
กลางวัน โครงการสวัสดิภาพ และคณะกรรมการสุขภาพไว้เป็นกิจกรรมนอกชั้นเรียน เพื่อ
เป็นการช่วยส่งเสริมความรู้ และความเป็นผู้นำของนักเรียนที่เกี่ยวกับกิจกรรมสุขภาพ

สำหรับการจัดหลักสูตรสุขศึกษาในโรงเรียน ควรจัดให้รัดกุม โดยมีคณะกรรมการหลักสูตร
ในโรงเรียน ครูสุขศึกษา และคณะกรรมการการศึกษาในโรงเรียนควรมีหน้าที่ใน
เรื่องนี้

สรุปรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษา ที่ได้
รวบรวมไว้ข้างต้นสรุปได้ว่า สำหรับในประเทศไทยพบปัญหาการสอนสุขศึกษาในระดับมัธยม
ศึกษาคือ นักเรียนเบื่อหน่าย ไม่สนใจเรียนวิชาสุขศึกษาและมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน
การสอนน้อย ในด้านครูผู้สอนพบว่าครูไม่พอ ครูไม่มีความรู้ทางด้านสุขภาพดีพอ อีกทั้งครู
สอนหลายวิชามากเกินไป จึงทำให้มีเวลาในการเตรียมการสอนน้อย วิธีสอนที่ใช้ส่วนใหญ่
เป็นการสอนบรรยายประกอบหนังสือเรียนและมีอุปกรณ์ช่วยในบางครั้ง ผลการเรียนการสอน
ที่ได้จากการวัดผลยังไม่เป็นที่พอใจ ขาดสื่อการเรียนการสอน หนังสือ ตำรา คู่มือครู และ
เอกสารสำหรับอ่านเพิ่มเติมมีน้อย ในด้านหลักสูตรและเนื้อหาพบว่ามีเนื้อหาวิชามากเกินไป
สอนไม่ทัน เวลาเรียนน้อย เนื้อหาในหลักสูตรซ้ำซ้อนกับชั้นอื่น ๆ หลักสูตรไม่ตรงกับ
ความสนใจของผู้เรียน นอกจากนี้ยังพบปัญหาอื่น ๆ อีก เช่น บรรยากาศในห้องเรียนไม่
เหมาะสมกับการเรียนการสอน ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของวิชาสุขศึกษาเท่าที่ควร
โรงเรียนไม่มีงบประมาณ ครูสุขศึกษาต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรวิชาสุขศึกษา
และต้องการให้ครูสุขศึกษาได้รับการส่งเสริมทางวิชาการในระดับมาก การเปรียบเทียบ
การสอนของโรงเรียนในโครงการและนอกโครงการสุขศึกษาสายการศึกษาพบว่า มีการ
จัดบริหารงานด้านการเรียนการสอนสุขศึกษาได้ เกณฑ์มาตรฐานไม่แตกต่างกันในรายการที่
เกี่ยวกับการปรับปรุง เนื้อหาสาระบางส่วนให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นและการมีส่วนร่วม
ในการเรียนการสอนของนักเรียน ส่วนการจัดบริหารงานด้านการเรียนการสอนสุขศึกษา
ยังจัดไม่ได้ เกณฑ์มาตรฐาน เช่นเดียวกับในรายการที่เกี่ยวข้องกับอุปกรณ์การสอนของโรงเรียน

สำหรับรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในต่างประเทศจากที่ได้รวบรวมไว้พบว่า
วิชาสุขศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจัดอยู่ในสายวิชา

ผลศึกษา และได้มีการ เสนอแนะให้แยกวิชาสุขศึกษาออกเป็นวิชาหนึ่งต่างหาก หลักเกณฑ์ในการปรับปรุงหลักสูตรวิชาสุขศึกษาควรมาจากความต้องการของนักเรียนและชุมชน การสอนวิชาสุขศึกษาต้องใช้วิธีบรรยายในชั้นเรียน ใช้หนังสืออ้างอิงอ่าน นอกเวลา อุปกรณ์การสอนที่ใช้มากที่สุดได้แก่ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ การประเมินผลวิชาสุขศึกษา ใช้เทคนิคการสังเกตเป็นส่วนใหญ่ ครูสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายส่วนมากสำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาตรี ครูควรพัฒนาการสอนของตนเองโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร

จากการรวบรวมรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศทำให้ทราบว่า ยังไม่มีใครศึกษาปัญหาการสอนสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ที่ใช้ในปัจจุบัน ด้วยเหตุนี้การวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของครูสุขศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการสอนวิชาสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนรัฐบาล ในกรุงเทพมหานคร" จึงทำให้ทราบปัญหาในการสอนวิชาสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในด้านต่าง ๆ อย่างแท้จริง อันจะเป็นประโยชน์แก่ครูสุขศึกษา และนักเรียนต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย